

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 " "
negyed évre - 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felolós szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

A munkapárt helyzete.

Minden jelenség arra mutat, hogy az ellenzéknek egyáltalában nem sikerült megingatni a munkapárt és a munkapárti kormány pozícióját, sőt hogy ez a pozíció minden ellenzéki erőlködés dacára ugyszólván napról napra még jobban megerősödik.

Az ellenzék az ő szerencsétlen taktikájával csak annyit ért el, hogy ön-maga megszűnt osztani és szorozni, megszűnt számbaveendő tényezője lenni közéletünknek. A törvényhatóságokban egyre veszt a koalíció még abból a kevés befolyásból is, amelyet még gyakorolt. Minden kísérlete kudarcot vall. Az ellenzéki Fejérmegyében megbukik bizalmatlansági kísérletével, Györme-gyében, ahol tavaly tévedésből kiügyes-kedett egy ellenzéki votumot, újabb bizalmatlansági indítványát kétharmad többség veti vissza.

Saját belső egysége is megbomlik. Egyes alkatelemei szembe kerülnek egymással. Egyes egyének kilépnek a szövetségéből és a pártkötelekekből. Kilépésüket azzal indokolják, hogy hazafias lelkiismeretük nem fedezheti ezt a szerencsétlen taktikát. Másrészt a köz-

véleményre hivatkoznak, mely részint nevelésésnek, részint az ország érde-kével ellenkezőnek találja az ellenzék furcsa erőfeszítését.

Mig az ellenzék így gyengül és bomla-dozik, a munkapárt visszanyeri még azt a kevés vérvesztéséget is, melyet a választójogi javaslatnak hazafias aggoda-lomból fakadt mérséklete okozott. Akik kiléptek részint már visszatértek a pártba, részint pedig kijelentik, hogy a választó-jogi radikálizmuson kívül semmi sincs, ami őket a munkapárttól elválasztaná. Szóval elvesztette hitelét ez az ellenzék kívül és belül, fent és lent mindazoknál, akiktől segítséget és támogatást vár, sőt még a saját belső soraiban is. Teljesen lejárt a magát, megszűnt létezni. Minden jelentőségét elvesztette.

Ezalatt pedig a kormány törvény-javaslatokat terjeszt a parlament elé. A képviselőház megalakul. Kiküldi bizott-ságait, ezek előkészítik az anyagot és nemsokára még egy csomó fontos és értékes törvény fogja hirdetni a parla-ment munkaképességét és alkotó erejét. A nemzeti fejlődésnek és az állami erők kiépítésének munkás, fáradhatatlan karavánja zavartalanul tovább halad és ereje tudatában nem törődik az útszéli hangokkal....

POLITIKAI HIREK.

A kormány tagjai a törvényjavaslatok egész sorát terjesztették a képviselőház elé. Az igazságügyminiszter a törvényjavaslati közt legfontosabb az, mely a választójog elleni bün-cselekményekről szól és a választások tisztaságát, igazságosságát, a választók akaratának és meggyőződésének szabad megnyilvánulá-sát védi szigoruan igazságos demokratikus és liberális érzékkel.

Nemzeti és egyházi szempontból egyaránt korszakos jelentőségű az a törvényjavaslat, melyet Jankovich Béla közoktatásügyi minisz-ter nyújtott be: a hajdudorogi püspökség felállításának becikkelyezéséről. A magyar anyanyelvű görög katolikusok régi kíván-ságát valósítja meg, régi sérelmét orvosolja ez a javaslat, mely őket immár törvénynyel is visszavonhatatlanul magyar egyházi főható-ság, magyar püspökség, magyar egyházme-gye alá helyezi. A római szentszékekkel tör-tént megállapítás óta is állandó volt a nem-zetiségi izgatók aknamunkája a magyar püs-pökség ellen.

Csak nem rég történt, hogy az izgatók által fanatizált tömeg formális zendülésbe tört ki a hajdudorogi vikárius ellen. Ez a törvényjavaslat tehát azt jelenti, hogy a magyar állam nem ingattatja meg magát ez izgazások következtében, amidőn törvénybe igtatja a püspökség felállítását és ellátja az új püspököt az egyházi méltóságot megillető joggal és diszszel: a főrendiházi tagsággal.

Közgazdasági szempontból nevezetes alko-

Költemények

Nagy Zoltán legújabb verskötetéből.

Halott hegedűk.

A hurok lassan némává meredtek.
A dallam egyszer még körüllebeg.
Ugy hallom már csak, mint ha szenderegnek,
Mint a halott emléke, itt lebeg még,
Halkul, szunnyad, az álom lepte meg.

Vége. Halotti csend borul fülemre,
Szellő suhan, hideg lehelletű.
Elém idézni bárhogy is akarjam:
Volt, nincs. Elment, eltűnt, elmúlt a dallam,
Mehalt a hegedű.

Elszállt a lelke. Vonóját mellé téve,
Magára hagyták ott az asztalon.
Mint egy halott! suttogom elmerengve.
Formás fejét meredten hátraszegve
Fekszik a biborszín ravatalon.

Hol van a dal, ha már nem játszák többé?
A hangszer lelke vaj hol andalog?
A dallamok, a dalok hova lettek,
A miket itt már régen elfeledtek,
S hol vannak a még meg nem irt dalok?

Ki ifjan hal meg, mi lesz életével,
E tört dallammal? Megszólal-e éjjel
A temetőben, a sirhant alul?
Száz kérdés bontja csattogón ki szárnyát:
Engem a halál borzadálya jár át,
Mikor látom, hogy haldoklik a hur!

Hiába száll dalom, hiába érzem
Eremben még a lüktető nedűt:
Eszembe jut, hogy majd a férgek esznek,
Hogy engem is, egyszer majd tokba tesznek,
Mégfoszlott húru halott hegedűt!

S fölzeneg egy dal, mit hallgatni nem bírok:
A temetőben zengenek a sírok!
Hallok csókot, kacaját, szilaj tusát:
A dalokat, mik megszakadtak egyszer!
S látom, veri a fekete karmester
Az örült dal vonagló taktusát!

S ha vége van a bus szimfóniának,
Körülfognak az esti barna árnyak,
S betakarom a lelkemet velük.
S elém tűnnek az esteli homályba
Halomba rakva, össze-vissza hányva,
Zárt hallgató koporsók és halott hegedűk,

Esik.

Esik. Sűrű fonála ferdén
A háztetőkre dül.
Csend a szobában. Ülök régen
Mozdulatlan az ócska széken,
Egyedül, egyedül.

A falon át hallom: a házban
Valaki hegedül.
Nem kíséri se hang, se ének,
Elkóborog csendjén a légnék
Egyedül, egyedül.

Esik. Egy csöpp halk koppanással
Az ablakomra ül.
Kissé pihen, remegve, fázva,
S elindul lassan, tétovázva,
Egyedül, egyedül.

Se nap, se hold. Elmentek. Erre
A csillag se kerül.
S a szürke föld holtan, kihűlten,
Esik, esik, esik az űrben
Egyedül, egyedül.

tást, nemzeti szempontból pedig hatalmas előrehaladást jelent Teleszky János pénzügyminiszter törvényjavasata a magyar ágyugyárról. Ugy a magyar iparnak, mint az egész hazafiásan érző magyar közvéleménynek régi vágya teljesül ezzel az alkotással. Huszonöttestendő szívós küzdelem diadalmos végét jelenti ez a javaslat. Azt jelenti: hogy a magyar honvédség egész szükségletét, ágyukban, fegyverekben, lőszerekben és a közös hadseregnek szükségletét pedig a kvóta arányában: magyar iparvállalat: a Győrben épülő magyar ágyugyár fogja gyártani. Ez a vállalat pedig nemcsak nevében és nemcsak annyiban lesz magyar, hogy magyar területen dolgozik. De magyar, mert részvényeinek többsége a magyar államé és mert törvény rendeli el, hogy magyar legyen igazgatásban, műszaki és kereskedelmi tisztviselőiben és munkásaiban is. Idegen tisztviselőket és munkásokat csak annyiban és addig alkalmazhat, ameddig és amennyiben ezt a kezdet nehézségei feltétlenül szükségessé teszik.

A képviselőház harmadik ülészaka alig hogy megnyílt, bőven kapott teret a munkára, az ország nemzeti, anyagi és előhaladását szolgáló alkotásokra. És a parlament meg fog felelni hivatásának, meg nem tévesztve a legyőzött parlamenti anarchia utolsó vonaglásaitól és nyelvtölgéseitől. A karaván halad.

Képviselői közgyűlés Nagyenyeden.

Nagyenyed város képviselő-testülete Sándor Jenő polgármester elnöklete alatt közgyűlést tartott folyó hó 9-én.

Nincsen ember. Mind elment messze
Hir nélkül, szó nélkül.
Igy élek kis szobámba zárva
És így halok meg nemsokára
Egyedül, egyedül.

Csend van. Egy könny, ki tudja honnan,
A pillámra kerül.
Csak egy. Zegzugos hosszú utban
Arczomon lassan végig csurran
Egyedül, egyedül.

Gyöngyök.

Gyermek kacaj mint pengő gyöngy pereg
A csend mélyébe alvó délután.
Játszik köröttem két apró gyerek,
Bámulnak bábnak, kardnak, sok csudán,
S kacajuk mint a gyöngysor úgy pereg.

Lelkem könnyes virága megremeg,
Csodás sejtés indul rajt fakadásnak:
Én is, én is voltam egyszer gyerek,
Órtult talán kardnak, katonának
Lelkem, mely most könyharmattól remeg.

Ó mérhetetlen tenger, feledés,
Nyugszik talán öledben, kagylóágyon
Sok gyermeköröm, gyermeknevetés,
Sok elfelejtett gyermek-kacagásom,
Ó mérhetetlen tenger, feledés!

Ki hozza fel, ki hozza fel
A perczeket, mit az idő elöntött?
Elmult mosolyok nyomára ó ki kel?
A lentfelejtett sok szép drágagyöngyöt
Ki hozza fel, ki hozza fel?

A gyűlés tárgysorozatából mint fontosabb határozatokat megemlítjük a következőket:

Az állami és törvényhatósági tisztviselők felmentettek a tüzoltó-adó fizetésének kötelezettsége alól miniszteri rendelkezés alapján.

Bőjtje Zsigmond levéltárosnak 3 havi, dr. Müller Zoltán ügyésznek 6 heti szabadságidő engedélyeztetett.

Kósa Ödön, a Nemzeti Vendéglő bérlője kérte, hogy — a kedvezőtlen gazdasági viszonyokra tekintettel — egy negyedévi bérösszeget (350 kor.) engedjen el a képviselő-testület. A kérelem, főképp mivel a bérösszeg ugyanis nagyon mérsékelt volt megállapítva, nem volt teljesíthető.

A honvéd laktanya kibővítésének ügyével részletes referáda alapján nagy érdeklődés közt foglalkozott a képviselő-testület. A laktanya fel-tulajdonjoga ugyanis Nagyenyed város közönségét illetően, az illetékes katonai hatóság a polgármesterhez fordult, hogy a város hajlandó-e fedezni a nagy arányú átalakítással és kibővítéssel járó költségek felerészét. A város polgármestere egy nyilatkozott, hogy a város nincs abban a helyzetben, hogy ily befektetéshez hozzájárulhasson. Mivel a tártulajdonos, Alsó-Fehér vármegye közönsége hajlandóan nyilatkozott az átalakítást egyedül is vállalni: Nagyenyed város képviselő-testülete felajánlja a laktanya fel-tulajdonjogát megvételre 109,406 koronáért.

A mult közgyűlés határozata alapján bizottsági tárgyaláson végleg megállapítottán a Sugár-ut vonala, az erről szóló jelentést a képviselő-testület tudomásul vette s egyúttal az ezen ut vonalába eső Székely Mihály-fele telket (100 négyszögöl) 848 koronáért megvásárolta.

A Lázár Adolfné Tövis-utcai házasság telke

árának (27800 kor.) fedezésére 5%-os kamatozással kölcsön vétetett fel a tisztviselői nyugdíjalapból. Egyúttal az ezen telekre vonatkozó régi határozat alapján az utca-nyitás előzetes intézkedéseire a felhatalmazás megadatott.

Érdekes vita fejlődött ki a felső-fügedi taksás-malomnak s a közelében levő közel 3 hold szakadékos és használatlan erdőterületnek 2000 korona árban való eladására vonatkozó javaslat és a patakhomok bérletére vonatkozó előterjesztés. Az előbbi, mivel a nevezett erdőrészt vízmosásos és nem jövedelmez semmit, elfogadta a képviselő-testület; az utóbbit hosszú és tartalmas vita után azzal a kikötéssel, hogy a városi mérnök ellenőrzést gyakoroljon a felett, hogy a patakmeder védőművei és a hidak a porondtermelés folytán ne károsodjanak.

A Hangya részére szükséges villanyvezeték költségeire 5251 kor., a Váradi-kert utcájának világítására 4297 kor., állapított meg.

Névszerinti szavazással elfogadtatott a Maxin Zsigmond vasut-utcai házára, a közvilágítás 15000 kor., 5%-os kölcsönére, a Nagyenyed város és a kincstár között a pénzügyi palota telkére vonatkozó (1000 négyszögöl 5000 kor.), Ferenczi Árpád vasut utcai telkének (450 kor.) megvételére vonatkozó javaslat és szerződés.

A gyűlés déli fél egy órakor ért véget.

— *Lapunk olvasóinak kellemes pünkösd-i ünnepeket kívánunk!*

Zenekari hangverseny.

Ez az a csend, a termő, isteni,
Melyre szívem meg-megrebbenve vár.
Televény csend, a humusz ez, amelyben
A dalok magva el van vetve már.
Most csirázik az áldott föld alatt.
Egy-egy hang szökken, társit meg se várja,
Fuvolaszó kacskaringós indája
Ében-törzséről gyorsan leszalad.
Egy percze csönd és int a bűvös pálca:
S szökken s hajt galyat, levelet hozót,
S bimbózik, nő, nő sűrű hangbozót
S indul a dongó vaddarazsak tánca.

S a sűrűből, meg-megvonagló testtel,
Mint a ki tudja, hogy a halódó esttel,
Kietlen csöndben meg kell halnia,
Mint szomorú, haláltusáját vivő,
Halálra bűvölt gangeszparti kigyó,
Kuszik elő a bus melódia.
Nézem s két szemem könnyben uszik már.
Micsoda bánat tánczol itt előttem?
Kie? Miért? S meggörnyedek erőtlen,
Mint a ki halk, szomorú hirre vár.
S érzem, a kigyó közeleg felém,
Kelti, mi bennem eltemetve volt,
Gyűrűs teste a szívemre csavarva...
S mint kétségbeesett sip a zenekarba,
A gyötrött lélek bennem felsikolt:
Hisz ezt a kint én régen ismerem!
Hisz ez a kezem régi reszketése!
Hisz ez a régi, gyűlölt szerelem,
Keserű ránczok homlokomra vésve,
Hisz ez a régi ezer rettegés,
Mely dögmadárként szívem estét várja...
S a régi csend, mely most elterül,
Melyben a kigyó lassan elmerül,
Mig őszecsap felette szennyes árja.

Ballada

egy vándorló repedt koponyáról.

Akkor még nem volt megrepedve,
S szép szóke haj fedé,
Sötétkék szem merengett rajta,
Piroslott, mint a mályva, ajka,
S telt hónyak emelé.
Kertjét dalolva járta
Vig rigókedvű lányka.
Hitte, hogy ez az élet
Szép holdfényes regény,
S halálosan szerette
Egy kis sovány legény.

Most csak egy repedt koponya,
S többé már nem dalol.
Megy, megy és majd csak beszövik
A pókok valahol.
Sárgult, száraz, üresszemű,
S úgy vigyorog szegény!
S a féreg tápláléka rég
A kis sovány legény.

Mert hogy nevette egyre, egyre,
Megölte a legény.
Vagy tán csak meghalt, ki se tudja,
De kiásták egy félév múlva,
S látták, repedt szegény!
S indult eljárás, nyaktekert,
Őt ügyvéd veszté el a pert!
S kaptak pénzt s vettek kalapot
A kedvesüknek ők.
S volt csók, kacaj, pezsgó s egyéb,
S daloltak mind a nők.

Hanem a repedt koponya,
Az többé nem dalol!
Nem csókol többé s beszövik
A pókok valahol.

HIREK.

— **Gazdasági szakértők.** A m. kir. pénzügyigazgatóság által eszközendő karbeszésekhez a pénzügyminiszter rendelete kapcsán vármegyénk alispánja az alább megnevezett földbirtokosokat nevezte ki gazdasági szakértőknek. A nagyenyedi járás területére Bánffy Ferencz báró enyedszentkirályi nagybirtokos képviselőjét Lengyel Béla tompaházi intézőt és Csekme Ferencz asszonynépi fölbirtokost. A tövisi járás területére Vincze Miksa lovag diódi és Borsos Albert koslárdi földbirtokost. A marosújvári járás területére Bora Benedek csongvai és Szász József láudori földbirtokost. Az alvinczi járás területére az erdélyi róm. kath. püspöki uradalom képviselőjét Majláth Ferencz jószágigazgatót és Löw Károly alvinczi, illetve gyulafehérvári földbirtokost. A vizaknai járás területére Szalánczy Jenő örményszékési és Zöld József vingárdi földbirtokost. A magyarigényi járás területére gróf Teleki Samu sárdi nagybirtokos képviselőjét Bereczky Sándort és gróf Teleki József cselnai nagybirtokos képviselőjét Karakas Imrét. A balázsfalvi járás területére Tuzson Gyárfás szászcsanádi és Bruuner Léla alsókarácsonfalvi gazdasági intézőt. A verespataki járás területére Ajtay Béla verespataki és Incze Antal abrudbányai földbirtokost.

— **Majláth püspök Aranyosgyéresen.** Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök bérmautájában Tordáról Aranyosgyéresre ment. A püspök, kit nagy ünnepléssel fogadtak, Betegh Miklós főispán vendége volt.

— **Unitárius istentisztelet.** Pünkösdi másodnapján délelőtt 11 órakor, a helybeli leányiskola egyik tantermében, Gál Miklós toroczkoszentgyörgyi lelkész urvacsora osztásával egybekapcsolva istentiszteletet tart.

— **Az ősmagyarok Ázsiában.** A szarvasi főgimnázium tanári kara levelet kapott az intézet egy régebben elszármazott növendékétől: Diószeghy Sándortól, a ki kalandos vágtyól hajtván, az egész világot bejárta. Levelében azt írja, hogy a nyugati Kínának egy tartományában rábukkant az ősmagyarok rokonaira. A dergi-törzs ez, amely ugyan már erősen elmongolosodott, de mindmáig kegyeletesen őrzi a magyarrokonság ősi hagyományát, mely szerint a magyarok egykor azon a helyen laktak. Hagyományai arról is tudnak, hogy ugyanott volt a hunok ősi fészke is.

— **Városunk rendőrkapitánya a rendőrtiszti tanfolyamon.** Incze Miklós, városunk rendőrkapitánya Budapestre utazott és résztvesz a belügyminiszter által szervezett rendőrtiszti tanfolyamon.

— **A tövisi vasuti állomáson.** „Tövis 2.” elnevezéssel folyó évi május hó 16-án postahivatal létesítetik. A berendezendő postahivatal teljes felvételi és leadási szolgálatot teljesít és a postatakarékpénztár közvetítő hivatala gyanánt is fog működni. Kézbiztosi köre a vasuti állomásra terjed ki, forgalmát pedig az ott átvonuló mozgó és kalauzposták közvetítik.

— **Emlékezem a katonáknak.** Bécsből érkezett hír szerint azok a katonák, a kik a mostani válságos időben szolgáltak, emlékérmét fognak kapni. Az emlékérem egyszerű kereszt lesz 1912—1913. felírással és minden tiszt és a legénység minden tagja meg fogja kapni.

— **Művész-est.** Pintér Imre ismert színművész, harmadmagával, szerdán este tartotta meg művész-estéjét a Nemzeti nagytermében. Szép közönség érdeklődése előzte meg a mindenütt jóhírt programot. Csalódás nem is érte a közönséget, oly művészi nivón álló műsorban gyönyörködhetett. A Pintér és Parlaghy Kornélia ének- és magázásmai, Dési Jenő kuplei és mindnyájuknak együttes színpadi tréfái nagy élvezetet nyújtottak. Czeglédy zongora-játéka kitűnő kíséret volt.

— **Elmult a háborús veszedelem.** A monarchia és Olaszország közös albániai expedíciójáról ma már nincs szó, sőt bécsi irányadó körökben határozottan ellenzik az ilyenféle akciókat, kivált azok után az értesülések után, a melyekből kiderült, hogy az Essad pasáról szóló híresztelések szerb és montenegrói forrásból kerültek ki és mind czelzatosak és valótlanok voltak. Czettinjében a skuptina ratifikálta a királynak és a kormánynak Skutari kiirtására vonatkozó határozatát. Nikita parancsa következtében a montenegrói csapatok már meg is kezdték a kivonulást Skutariból és a város montenegrói katonai kormányzója Vukotics tábornok fogja átadni Skutarit a nemzetközi flottáról partra szállított csapatnak, a mely legközelebb már bevonul a városba.

— **Az Edison fényjáték színház** pünkösdi első és másodnapján ünnepi előadásokat tart kiváló filmjudozságokkal. A vasárnapi műsor sorrendje: 1. Tengeri lovacska, igen szép tud. felv. 2. Pathé Ujság, a világesemények riportszerű bemutatása. 3. Móríz förtől, mesés vígjáték. 4. A magdolnadi erőd kéme, nagy meglepetésű, érdekesítő amerikai kémdráma 2 felv. 5. Gimpli hajtóvadászatot rendez, bohózat. 6. Harcz

Sárgult, száraz, üresszemű
S úgy vigyorog szegény!
S börtönben ül, ott sorvad el
A kis sovány legény.

És vándorolt a koponya,
Bár ki se tudja, mért.
Hat fórum, tíz orvos, tanult . . .
Elmondta mind, a mit tanult,
És fölvevé a bért.
S hogy rendbe jött a dolga,
Hát eladta a szolgál,
S ivott, dalolt a pénzen,
S a mi még megmaradt,
Odaadta pántlikára
Egy nagy kapu alatt.

Hanem a repedt koponya
Az többé nem dalol,
Megy kézről-kézre s beszövik
A pókok valahol.
Sárgult, száraz, üresszemű
S úgy vigyorog szegény!
S börtönben halt meg nemsoka
A kis sovány legény.

S a furcsa vándort egy festőnél,
Igen, ott láttam ép.
Szép meztelen leány kezében,
Ki nézte elmerengve mélyen. . . .
(Igy kívánta a kép.)
De hogy az alkonyat leszállott,
Találtak egyéb mulatságot.
Volt püncs, ittak s daloltak is.
A piktor tánczra kelt,
És felrugá a koponyát
S ölelte a mod' illt.

Hanem a repedt koponya,
Az többé nem dalol!
Nem csókol többé s beszövik
A pókok valahol.
Sárgult, száraz, üresszemű,
S úgy vigyorog szegény!
S a férgek tápláléka rég
A kis sovány legény.

S én verset irtam, elmerengve
A vándor koponyán,
S időm tán nem hiába töltöm,
— Történnék még csodák a földön —
És pénzt kapok talán.
S ha már meghaltam vón,
Majd kap a kiadóm,
De elszedik majd tőle is
Fehér női kacsók,
S mikor rég koponya leszek,
Lesz a dalomból csók. . . .

Mindegy. Aki már koponya,
Az többé nem dalol,
Nem csókol többé s beszövik
A pókok valahol.
Sárgult, száraz, üresszemű,
S úgy vigyorog szegény!
Te is a férgeké leszel,
Dalos, sovány legény!

Izenet.

Vannak messze alvó nagy paloták,
S vén kőkutak: régholt művészek álma.
S vert vaskapuk előtt dulsombu fák,
És izmos ifjak s nők márványba vágva.
Vannak rózsák szép asszonyok hajában,
S képek, melyek nézik egymást az árnyban
S miket én sose láttam.

És jön a hír: a palota ledől,
A kis tereknek s kőkutának vége,
S vége a fáknak a kapuk előtt.
Nem álmodnak képek a bolt homályán
És darabokra széttörve a márvány,
S elér a mulás rózsákat és nőket!
Én két szemem, öltözz fekete gyászba,
Nem látod többé őket.

Mondjátok meg az alvó palotáknak
S a kőbe vágott ifjaknak és nőknek,
Hogy várjanak! Hogy le ne dőljenek,
Mig én nem láttam őket.

S mondjátok meg az élő asszonyoknak,
Kik mosolyognak, szerte a világon,
A szépeknek, a gyönyörök kutjának,
Hogy őrizzék kincsét az ifuságnak,
Mig őket meg nem látom!
Ne engedjék, hogy dér lepje hajuk.
Az illatot, a selymest, a csudását,
Arczuk hamvát meg ne gyalázzák ránczok
Könnyű lábuk ne feledje a tánczot,
Tekintetük ne legyen könnyes, bágyadt!
Állítsák meg utján az öregséget,
S a napokat, a gyorsan eltűnőket.
Éljenek ifjan, önfelédten,
Mig én nem láttam, nem szerettem,
S meg nem sirattam őket.

Mondjátok meg mindennek, a mi szép,
Hogy rab vagyok! De ajtóm majd kitarul
S a lábam majd a szentelt utra lép,
És hódolni a színük elé járul!
Ezért élek csak és ezért vagyok,
És jaj nekem, ha addig meghalok!
S mint a ki most lett százszorosan árva:
Minden mi szép, öltözzön talpig gyászba,
Mikor én meghalok.

a milliókért, világhírű társadalmi színű 3 felv. Továbbá meglepő műsoron kívüli képek. — A hétfői műsor sorrendje: 1. A kormorán színes, tud. felv. 2. Szerelmi dráma, rendkívül érdekes bohózat. 3. Az életmentő repülőgép, drámai színjáték, a kinematografiában eddigéle alig ismert hatások bemutatása. 2 felv. 4. Pillanatfelvétel, hatásos vigjáték. 5. A bűnös, társadalmi dráma 3 felv. És még több szebbnél szebb műsoron kívüli kép.

— **A kissármás földgáz kihasználása.** A kormány és egy nagy angol csoport között már hosszabb idő óta folynak tárgyalások a kissármási földgáz kihasználására vonatkozólag. Az angol csoport ugyanis ajánlatokat tett a kormánynak a kissármási földgázforrások bérbevételére. A kormánynak nem az a szándéka, hogy a földgázforrásokat bérbeadja és közvetítő társaság adja aztán alberletbe egyes vállalatoknak, hanem a cél az, hogy olyan csoport vállalkozzék a források bérbevételére, amely egyúttal saját tőkéivel olyan vállalatokat létesít, amelyek elsősorban alkalmasok arra, hogy a földgázt motorikus célokra igénybe vegyék. Egy szóval nem egyszerű bérletársaságról, hanem egy oly nagy ipari alakulásról van szó, amely kiszolgáltató ugyan a földgázt meglevő vállalatoknak is, azonban maga is számottevő ipari vállalatokat létesítene. Érdekeltséget vállalna ebben az alakulásban a kincstár és érdekeltséget vállalnának a nagyobb bankok is. A létesítendő vállalat ugyanis oly nagyszabású lenne, mint minő nem volt még Magyarországon és legalább száz millió korona lenne az alaptőke, amelynek tulajdoni részét az angol csoport, a többi pedig a kormány és a hazai tőke jegyezné. A pénzügyminiszteriumba különben igen sok ajánlat érkezett a források bérbevételére és hasznosítására vonatkozólag, de természetesen ez az angol ajánlat van előtérben és ha lehetséges, a kormány ebben a formában fogja a földgáz értékesítésének problémáját megoldani.

— **Tolvaj kéregető asszony.** Pénteken egy kéregető asszony járt házról házra könyöradományért, leegést és árvizpusztítást hangoztatva, s ahol alkalom volt rá a házbeliek elfoglaltsága miatt, ott lopott. A Szentkirály-utca 14 számú házban észrevették tolvajlását, rendőrt hívtak és átadták az asszonyt a rendőrnek. Kihallgatása során Dani Miklósné tornyai lakosnak vallotta magát; a kéregetés csalásban valószínű több társa van. A kéregető engedélynek mutogatott papírv csupán összehajtogatott üres papíros volt. A rendőrség átadta a bíróságnak.

— **Hét évi fegyházzal sujtott rabló.** Brassó és Fogarás vármegyék területén Budak András oláh földműves vezetésével egy jól felszerelt s a csendőrfegyverek elől hihetetlen szerencsével bujkáló rablóbanda fosztott a múlt évben. A csendőröknek sikerült a banda vezérért, Budak Andrást meglepni,

de mert fegyverrel védekezett, agyonlőtték. A banda vezére ekkor Murareszku Juon felső-árpási oláh lett. A belügyminiszter kétezer korona jutalmat tűzött ki a fejére, de nem akadt árulója. Egy osztozás közben a banda egyik embere, Marin Libek Ignác kijelentette, hogy megunta a rablóéletet és becsületes ember akar lenni. A banda attól félt, hogy Marin áruló lesz s lelőtték. A rablót azt hitték, hogy társuk meghalt. Marin azonban magához tért és bement Felső-árpásra, ahol letartóztatták, azután a kórházba szállították. Azóta a rabló meggyógyult és a héten ítélkezett fölötte a brassói törvényszék esküdtbírósa. Marin Libek a tárgyaláson beismerte a rablásait, mire a bíróság hét évi fegyházzal ítélte. A rabló jobb családból való ember, akit hetedik gimnazista korában csaptak ki az iskolából, mert megverte az egyik tanárát. Azóta fokrólfokra súlydott és most a fegyházba került.

— **Murger Henri: Bohémvilág.** Alig van könyve a világirodalomnak, melyet annyi szeretettel vettek volna körül, mint Murger regényét: a Bohémvilágot. Aki elővasta, soha el nem felejtí és mindég visszavisszatér hozzá, mint valakihez, akihez nagyon kedves emlékek fűzik. Bánatunkban újra olvassuk, hogy lelkünk felderüljön, ha jól érezzük magunkat fel-fellapozzuk, mint ahogy jókedvünkben kinyitjuk az ablakot, hogy beüssön a napsugár. Murger könyve maga az ifjúság. A könyvek és mosolyok összeolvadása. A könnyedségnek, nemtörődömségnek és a komoly akarásnak, a semmi akadálytól vissza nem riadó munkakedvnek kedves keveredése. A Bohémvilág hőseinek története az egyik oldalon könnyeket csal a szemünkbe a kacagástól, másikon a meghatottságtól. És ha eleinte csak mulatunk a Bohémvilág groteszk társaságán, később nagyon is komoly szemmel figyeljük, mert rájövünk, hogy ezek a bohémek az igazi emberek. Alapjában nagyon is komolyak, csak a fiatalság életkedve tobzódik lelkükben és a tehetség lángja még szabályozatlanul lobog a szívükben! És mennyi mélység van könnyelmű lányaikban! Milyen önfeláldozó hűség rejtőzik látszólagos csapodárságuk mögött. Alakjuk ellenállhatatlanul vonzotta a nagy zeneköltőket is Leoncavallot és Pucciniet egyaránt elsőrangú remekmű írására lelkesítette a lelkükből kiáradó poézis! Ama ritka könyvek közé tartozik a Murger-é, melyeknek nincsen egyetlen érdektelen soruk sem. A mit elmond, az a valóság hatását teszi, de olyan valóságát, melyet valami csodás-szerű fátyol takar le. Valami definiálhatatlan bűbáj húzódik az egész könyvön végig. Olyan, melynek a legkeményebb kedély sem tud ellentálni. A regény, melyet Komor Gyula fordított magyarra nagy művészettel, az Athenaeum Könyvtár legújabb köteteként jelent meg. Ez a szép és olcsóságával is szenzációt keltő vállalat megint egy remekművel ajándékozta meg a magyar irodalmat. A gyönyörű kiállítású könyv boríték-

lapját Basch Árpád művészi illusztrációja ékesíti. Ára izléses vászonkötésben 1 korona 90 fillér.

— **Tavas az állatkertben.** Most, hogy süt a nap és kezd meleg lenni, megindul a fővárosi gyermekesereg az állatkertbe, amely ma a legérdekesebb pontja a gyermekek számára Budapestnek. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás, ezt az érdeklődést szolgálja, mikor gyakran hoz cikketeket — így legújabb, május 4-iki számában is — az állatkert újdonságairól és nevezetességeiről. Versiket e számba Abrányi Emil és Lampérth Géza írtak, szindarabot Zsoldos László, Sebők Zsigmond folytatja A milliomos fia című pompás regényét, Mauks Kornélia szép meséjét, Zsiga bácsi legmulatságosabb mókáinak egyikét mondja el, Rákosi Viktor folytatást ad szép történeti regényéből. A rejtvények, szerkesztői, úzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatószámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest IV., Egyetem-utca 4.

A kiadóhivatalban megtudható czimen

zongoraoktatást

jutányos díjazás mellett nyerhetnek kezdők és haladók.

125 2—3

Eladó

egy jó karban levő Wagner-féle cséplőgép - garnitúra, egy egykőves benzín-malom és egy teljes üzleti berendezés.

Értekezhetni: **Fuchs Nándornál, Gyulafehérváron.**

141 1—3

A japánok gyakorlati érzéke

személyi jellemzete az új gummi-szarkok számos előnyeit!

Ferdőre taposás, kiciklás, férdéség, az idegek rázkódtatása kizárva! Bersonművek Budapest, VII.

Nem lesz több nedves lakás! :: Nem lesz több nedves pincze!

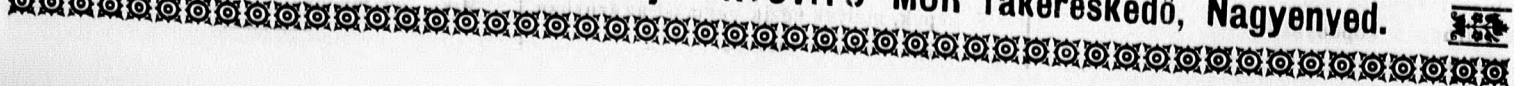
mert a „BIBER” abszolút vízhatlan szigetelő, lehetővé teszi mindennemű nedves és vizállásos helyiségek tökéletes szárazzá tételét.

„BIBER”-rel bármely kőműves végezhet szakszerű szigetelést.

„BIBER” megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdését is.

Prospektust, használati utasítást és minden egyéb felvilágosítást készséggel ad:

A „BIBER-MŰVEK” egyedárusítója **BNYOVITS MÓR fakeskedő, Nagyenyed.**

Meghívó.

A Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár R.-T.

XVI. évi rendes közgyűlését

Nagyenyeden a Kisegítő Takarékpénztár helyiségében 1913. évi május hó 18-án délelőtt 11 órakor tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívótnak.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megalakulása s a jegyzőkönyv hitelesítésére vonatkozó intézkedés.
2. Az igazgatóság jelentése a XVI. üzletévről.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. Határozathozatal a mérleg és zárószámadás, valamint az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése tárgyában.
5. A nyereség felosztására vonatkozó határozat.
6. Indítványok.

Nagyenyed, 1913. május 2.

2—2 **Az igazgatóság.**

TUDOMÁSUL! A részvények 16. számú szelvényei folyó évi augusztus hó 1-én fognak darabonként 10 koronával beváltatni.

A világhírű cabalista

Jósnő már csak
kedd este

9 óráig fogad lakásán
Rákóczi-utca 46. szám
alatt reggel 8-tól este 9-ig.
Beléptidij tetszés szerint.

Tisztelettel

a JÓSNŐ.

139 2—2

A magyarigeni járás főszolgabirójától.

1947—1913. köz. szám.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye magyarigeni járásához tartozó Magyarigen nagyközségben nyugdíjazás folytán megüresedett **községi jegyzői** állásra pályázatot hirdetek.

Évi javadalmazása: 1600 korona fizetés, természetbeli lakás és kert, 360 korona irnoktartási, 200 korona fűtési és 48 korona iroda átalány és szabályrendeletileg megállapított magánmunkálatok utáni díjak szedése.

Felhívom pályázókat, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. illetve az 1900 évi XX. t.-cz. 3. szakaszában előírt képesítésüket, valamint eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám f. évi május hó 28-án d. u. 6 óráig nyújtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

A választást Magyarigenben a község háznál folyó évi május hó 29-én d. e. 9 órakor fogom megtartani.

Magyarigen, 1913. évi május hó 1-én.

130 3—3 **Cseuka Domokos**, főszolgabíró.

Elismert legjobb gyártmányok

Lingner György
nagyenyedi szövőgyárából

előírt gyári áron kaphatók:

a gyári raktárban Szentkirály utca 106. sz. Ifj. Mészáros János és Társánál Főtér és a *Fogyasztási szövetségben*

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi m. kir. vinczellériskola a „Herlos” dűlőben levő területén 750 □-öl luczernás és 1 kat. hold és 1000 □-öl kaszáló folyó évi termése a vinczellériskola irodahelyiségében a folyó évi május hó 14-én delelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

A bérbeadandó területek folyó hó 13-án megtekinthetők.

Az árverés alkalmával árverezők tartoznak az ajánlott ár 10%-át bánatpénzzel letenni.

A m. kir. vinczellériskola igazgatósága.

140 1—1

827—1913. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Graeser Felix ügyvéd által képviselt Medgyesi takarékszövetkezet részvényesek végrehajtónak Benyovits Mór és neje Hirsch Fanni nagyenyedi lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 872 kor. törlesztési részlet, ennek még pedig 174 kor. 59 fill. részlet után 1910. január 1-től, 174 kor. 59 fill. részlet után 1910. július hó 1-től, 174 kor. 59 fill. részlet után 1911. január hó 1-től, 174 kor. 59 fill. részlet után 1911. július hó 1-től, 174 kor. 59 fill. részlet után, 1912. január hó 1-től járó 8% kamata, továbbá 4559 kor. 35 fill. tőke hátralék és ennek 1912. július hó 1-től járó 8% késedelmi kamata, 136 kor. 80 fill. felmondási díj és 228 kor. 50 fill. költség, valamint ezen árverési kérésért ezáltal megállapított 50 kor. és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §-a alapján és 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíróság körletében levő a nagyenyedi 1271. sz. tkvben A + 2. rsz. 198/1, 198/2, 199. hrsz. a. foglalt Benyovits Mór és neje Hirsch Fanni tulajdonánál fölvevő ingatlanra összesen 15542 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határrnapul 1913. évi június 2-dik napjának delelőtt 10 órája alulírott tkvi. hatóság hivatalos helyiségébe kintizetik.

1. Ezen az árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár 2%-ánál alacsonyabb árban el nem

adatik és a vevő a bánatpénzt a vhn. 25. §-ában említett esetben kiegészíteni köteles.

2. Árverelni szándékozók az 1908. évi XLI. t.-cz. 21. §-ában említett kivételével tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. szerinti óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a 140. §-a értelmében a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő tartozik a vételárát 3 egyenlő részletben 15. 30 és 45 nap alatt minden egyes árverési részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt szabályszerű kérvény mellett a helyi kir. adóhivatal mint bírósági letétbiztosítónak befizetni.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Nagyenyed, 1913. évi február hó 2-án.

Bottlik, s. k.,
kir. bíró.

A kiadmány hitelűl:

Kaba János,
kir. tkkvezető.

137 1—1

Aki

szereti egészségét, az igyekszik a köhögést megszüntetni, 6100 közjegyzőileg hitelesített bizonylat igazolja a

jóságát.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarus, gégekatarus, elnyálkásodás, gőres és hörghurut ellen. Csomagja 20 és 40 fill. Doboz 80 fill

Kapható:

Inceffey Albert-nél
Tövisen. 113 10-24

Az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság”

nagyenyedi ügynöksége ez uton értesíti az érdeklődő közönséget, hogy a biztosítás összes ágaira (élet tűz, jég és betörés) vonatkozó díjfizetések Földes Ede ur könyvkereskedésében eszkozölendők. Ugyanott a biztosításokra vonatkozó összes felvilágosítás okmegtudhatók.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság
nagyenyedi ügynöksége.

KOLLARIT-BÖRLEMEZ
KAUCSUK-KOMPOZÍTIÓVAL BEVONT SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ
UTÁNZATTÓL ÓVAKODJUNK!

KOLLARIT-BÖRLEMEZ

kaucsuk-kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időálló szagtalan fedéllemez. A jelenkor legjobb tetőfedéllemez.

VÉGTELENÜL TARTÓS.

Régi zsindeletetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Nagyenyeden kapható:
Schoppelt és Bauer vaskereskedőknél

Elsőrangú szabás és munka!

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel becses figyelmét a városi és vidéki uri közönségnek felhívni, hogy a nyári idényre a legújabb és legfinomabb bel- és külföldi szövetek megérkeztek.

Elvállalok a legújabb divat szerint legkényesebb igényeknek megfelelő felső kabátokat, szalonöltönyöket, angol, sacó és skót öltönyöket.

Angol öltönyöket már 60 kor. feljebb is, kedvező fizetési feltételek mellett is.

Dus választék tavaszi és nyári angol, francia és hazai szövetekben, melyekből állandó nagy raktárt tartok.

N. é. uri közönség nagybecsű pártfogását kérve,

vagyok alázatos szolgálja

GERŐ L., uri szabó.

72 9-80 Nagyenyed, Főtér.

Gyászruhákat 24 óra alatt készítek!

ELŐPATAK

gyógyfürdő

Nagymennyiségű rádiumot tartalmazó víz. Természetes szénsavas (nauheimi) fürdők.

Kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-, hólyag- és a méh hurutos bántalmánál, máj- és lépbetegségeknél, köszvény és oszteoporózis, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségekben. A gyógyvíz előpatakgyógyvíz orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt felfedezhető kiegészítő gyógyeszközökkel, (meleg és hidegfürdők, vízgyógyászati kezelés, masszázs, svédorna, diétikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel. Fürdő-idény: május 15-től szeptember 15-ig. Vasúti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó ólósó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás ólósó és választékos. Az előpatakidényben (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy- és zeneidények fele fizetendő, lakások 10%-al és ellátás is sokkal olcsóbb. Az előpatakgyógyvíz, mely a szénsavas, égettyes, vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz, házban is használható és üdítő, kellemes ital tisztán vagy borral vegyítve, nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egy millió palacknál több kerül forgalomba. Székiútdíj hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság. 183 2-6

NINGS TÖBBÉ

lábizzadás!

Erről meggyőződhet mindenki, aki egyetlenegy próbát tesz Papp János gyógyszerész közismert, bevált és felülmulthatatlan

„Antihydrostaticin“ nevű lábizzadás elleni porával.

Ez az

orvosilag kipróbált szer beszerezhető Schuller Viktor „Arany csillag“ gyógyszerertárában Nagyenyeden.

Ára 2 kor. 40 fill. Vidékre 3 doboz vételnél portómentesen küldetik. 112 6-

Gőzeke művelés.

Compound, tulhevitős tizenöt atmoszférával a legváltozatosabb talajművelő eszközökkel felszerelt, különösen kevés szemet fogyasztó Heuke-féle 20 lóerős gőzzántó készlettel május, június, szeptember hónapokban, november közepétől december végéig 200 holdnál nagyobb területeken

bérszántást vállal

gróf Teleki Arvéd

drassói uradalma, u p. Koczka 131 3-3

A „Nagyszebeni Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10-50 évi időtartamra nyújt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények Lingner György ur által nyújthatók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

NAGYENYED-re forduljon minden érdeklődő ki súlyt fektet elsőrendű fajliszta anyagra

Alsófehér m. Gyümölcsfacsemeték
sótányfák, díszoszerjék, tüllevelűk, kerítésnövények, boggyógyümölcsűk stb.

Szőlőoltványok elsőrendű áru
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és **Tarsai**
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Izrael Adolfné

vas- és fűszerkereskedése

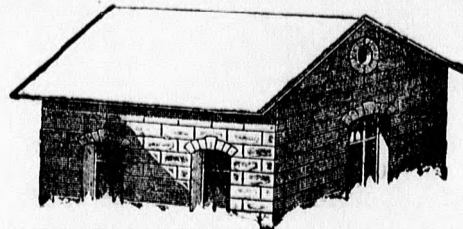
Telefon 21.

Nagyenyed, Főtér.

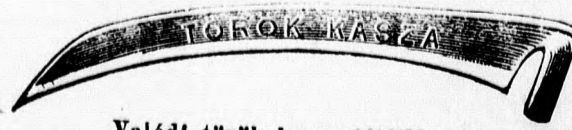
Telefon 21.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű vasárúokban és konyhafelszerelési cikkekben; állandó nagy raktárt tart építkezési cikkekben, u. m. Brassói portland-cement, Stokatur nád, épület- és butorvasalásokban, mezőgazdasági szerszámokban.

140 9-

Bleim-féle ellismert elsőrendű aszfalt, kátrány és bőrfedőlemezek.

Valódi török kasza jótállással.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.